

ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ ԵՎ ԹԵՍՏԱՎՈՐՄԱՆ ԿԵՆՏՐՈՆ

ՀԱՄԱՇԽԱՐՀԱՅԻՆ ՊԱՏՄՈՒԹՅՈՒՆ

2022 ԹՎԱԿԱՆԻ ՊԵՏԱԿԱՆ ԱՎԱՐՏԱԿԱՆ ԵՎ
ՄԻԱՍՆԱԿԱՆ ՔՆՆՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ

Ո Ւ Ղ Ե Ց Ո Ւ Յ Յ

ԵՐԵՎԱՆ 2021

Պատասխանատու՝ ՆԱՐԻՆԵ ԹԱԴԵՎՈՍՅԱՆ

Գնահատման և թեստավորման կենտրոնը շնորհակալություն է հայտնում ՀՀ բուհերի պատմության ամբիոններին, ՀՀ գիտությունների ազգային ակադեմիայի պատմության ինստիտուտին, ԿԳՆ կրթության ազգային ինստիտուտին, ուսուցիչներին և բոլոր շահագրգիռ անձանց՝ ուղեցույցի նախագծի վերաբերյալ հայտնած կարծիքների, ներկայացրած առաջարկությունների և դիտողությունների համար, որոնք հաշվի են առնվել ուղեցույցի սույն տարբերակում:

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

Նախաբան	4
Թեստի կառուցվածքը	5
Առաջադասքների կառուցվածքային տեսակները	7
Թեստային առաջադասքներում ընդգրկվող նյութը.....	10
Պատասխանների ձևաթղթի նմուշ	17
Հանձնարարվող գրականություն	19

ՆԱԽԱԲԱՆ

Ուղեցույցում ներկայացված է 2022 թ. պետական ավարտական և միասնական քննությունների թեստի նոր կառուցվածքը, տրված են առաջադրանքների թեմատիկ, բովանդակային և կառուցվածքային տեսակների համանասնությունը, առաջադրանքների կառուցվածքային տիպերը, դրանց լուծման եղանակների և պատասխանների ձևաթղթում լրացման կարգի բացատրությունները, առաջադրանքներում ընդգրկվելիք ծրագրային նյութի շրջանակները, պատասխանների ձևաթղթի նմուշը և պատասխանի գնահատման չափանիշները:

ԹԵՍՏԻ ԿԱՌՈՒՑՎԱԾԸ

Քննական թեստը բաղկացած է ընդամալի պատասխաններով 80 առաջադասանքներից:

Քննական թեստում առաջադասանքներն ըստ տիպերի դասակարգված են հետևյալ սկզբունքով.

- տարեթվերի խմացություն,
- փաստերի և երևույթների խմացություն,
- պատմական տերմինների և հասկացությունների խմացություն,
- պատմական յուսալարծությունների և երևույթների պատճառների ու հետևանքների խմացություն,
- փաստերի հաջադասականության խմացություն,
- աշխատանք սկզբնաղբյուրների հետ,
- համապատասխանեցում,
- պատմական փաստերի համադրում և խմբավորում :

Առաջալուսանքների տիպերը ներկայացված են հետևյալ համաձայնությամբ.

Առաջալուսանքների տիպերը		
I. տպերվելի լմացություն	12 (1-7, 21-25)	
II. փաստելի և ելույթներ լմացություն	14 (8-14, 26-30, 39-40)	
III. պատմական տեղմններ և հասկացությունների լմացություն	2 (15-16)	6 (54-56, 70-72)
IV. պատմական լիարարծություններ և ելույթներ պատճառներ և հետևանքներ լմացություն	4 (31-32, 41-42)	5(57-59, 73-74)
V. պատմական լիարարծություններ և հաշուարկանության լմացություն	9 (17-20, 33-34, 43-45)	5 (60-62, 75-76)
VI. աշխատանք սկզբնաղբյուրներ և հետ	2 (35-36)	2 (63-64)
VII. համապատասխանեցում	7 (37-38, 46-50)	6 (65-66, 77-80)
VIII. պատմական փաստելի համալուսում և խմբաղբյուր		6 (51-53, 67-69)

Առաջադրանքների կառուցվածքային տեսակները

Մասնական քննության թեստի բոլոր 80 առաջադրանքները կազմված են ճիշտ պատասխանն ընտրելու սկզբունքով, այսինքն՝ տրված չորս պատասխաններից միայն մեկն է ճիշտ: Յուրաքանչյուր առաջադրանքի ճիշտ պատասխանը գնահատվում է 1 միավոր, սխալ պատասխանը կամ պատասխանի բացակայությունը՝ 0: Բոլոր առաջադրանքներին տրվող միավորների ընդհանուր գումարը կազմում է 80:

Առաջադրանքների պահանջները հիմնականում ձևակերպվում են հարցերի (ա) կամ հանձնարարությունների (բ) ձևով: Օրինակ՝

ա) Ո՞ր փայտվանն է հիմնապես Եգիպտոսի Նուբի քաղաքակրթությունը:

բ) Պատմական իրադարձությունները դասավորել ժամանակագրական հաջորդականությամբ:

Բոլոր առաջադրանքների պահանջները ներկայացված են հարցի կամ հանձնարարության ձևով: Տրված է պատասխանի չորս տարբերակ, սակայն միայն մեկն է ճիշտ պատասխանը:

ԹԵՍՏԻ ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆԸ

Թեստում ընդգրկված առաջադասքները կազմվել են հանրակրթական ավագ դպրոցի 10-12-րդ դասարանների «Համաշխարհային պատմություն» առարկայի ընդհանուր և բնագիտամաթեմատիկական հասքերի ծրագրի (հաստատված 2008 թ. ՀՀ ԿԴՆ կարմից) և դրան համապատասխան ստեղծված «Համաշխարհային պատմություն» (10-րդ դասարան, Երևան, 2017), «Համաշխարհային պատմություն» (11-րդ դասարան, Երևան, 2017), «Համաշխարհային պատմություն» (12-րդ դասարան, Երևան, 2018) ընդհանուր և բնագիտամաթեմատիկական հասքերի համար նախատեսված դասագրքերի ուսումնական նյութի հիման վրա:

Հաշվի առնելով նշված դասագրքերում ընդգրկված նյութի ընդհանուր ծավալը և ելնելով պինդագրերի շահելից՝ պաշ քեմաներ չեն ընդգրկվել բովանդակային դասիչում: Փոխարենը քեստային առաջադասքները կազմելա օգտագործվել են 11-րդ և 12-րդ դասարանների համար նախատեսված դասագրքերի վերջում գետեղված «Հասկացությունների և եզրերի (տերմինների) բառարանները», ինչպես նաև 12-րդ դասարանի դասագրքի «Հավելվածներ» բաժնի նյութը:

Պատասխանների ձևաթիթում յուրաքանչյուր առաջադասքի համար տրված է չորս վանդակ: Առաջադասքի ճիշտ պատասխանը ձևաթիթում անցկացնելու համար տվյալ համարի առաջադասքին համապատասխան վանդակում անկրաժեշտ է դնել «X» նշանը: Օրինակ՝

9 Ինչպե՞ս էին անվանում Հին Հռոմում իրար դեմ կռվելու համար հատուկ վարժեցված ստրուկներին.

- 1) նաբիլ
- 2) դիկտատուր
- 3) ինպերատուր

4) գլադիատոր

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20		
Պատասխան	1	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	1	
	2	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	2
	3	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	3
	4	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☒	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	4

Եթե դիմադրի ցանկանում է ուղիղ լի սխալ նշումը, ապա պատասխանների ձևաթուղթում «Միայն նշված պատասխանները փոխելու տեղը» հատվածում պետք է գրանցի առաջադրանքի համարը և կատարի նոր նշում՝ հետևյալ ձևով.

		սխալ նշում										ուղիղված տարբերակ									
		8	9	10	11	12	13	14	15	16	17										
Պատասխանի համարը	1	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☒	☐	☐	Ա՛նհայտնակում սխալ նշված պատասխաննոր փոխելու տեղը	15	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
	2	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☒	☐	☐		1	X	☐	☐	☐	☐	☐	☐	
	3	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐		2	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	
	4	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐		3	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	
		☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐			☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	
		☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐			☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	
		☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐			☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	
		☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐			☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	

ԹԵՍՏԱՅԻՆ ԱՌԱՋԱԴՐԱՆՔՆԵՐՈՒՄ ԸՆԴԳՐԿՎՈՂ ՆՅՈՒԹԸ

Հին շրջան

Գլուխ Ա. ԱՐԵՎԵԼՅԱՆ ՔԱՂԱՔԱԿՐԹՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ

Թեմա 1. Արևելքի առաջին պետությունները

Շումերի քաղաք-պետությունները: Պետության կազմավորումը Եգիպտոսում:

Թեմա 2. Համագիպտական պետությունը

Հին թագավորություն: Միջին թագավորություն: Ուշ թագավորություն: Նոր թագավորություն:

Թեմա 3. Խեթական պետությունը, Բաբելոնիան և Ասորեստանը ք. ա. II հազարամյակում

Խեթական պետությունը: Բաբելոնիան: Վաղ Ասորեստանը:

Թեմա 4. Նոր Ասորեստանյան և Նոր Բաբելոնյան տերությունները: Իրանական քարձրավանդակը

Նոր Ասորեստանյան տերությունը: Նոր Բաբելոնյան տերությունը: Աքեմենյան տերությունը:

Գլուխ Բ. ԱՐԵՎՄՏՅԱՆ ՔԱՂԱՔԱԿՐԹՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ

Թեմա 5. Վաղ և դասական շրջանների հունական պոլիսը

Վաղ հունական պոլիսը: Աթենական պոլիսի ձևավորումը. Սպարտա: Կլիսթենեսի բարեփոխումները: Մպարտա:

Թեմա 6. Հունաստանը ք. ա. V դարում

Հույն-պարսկական պատերազմները: Աթենական պետության ոսկեդարը. Պերսիկես: Պելոպոնեսյան պատերազմները:

Թեմա 7. Հռոմը՝ Միջերկրական ծովի ավազանի գերիշխող

Հռոմը և Կարթագենը: Մակեդոնական երկրադ պատերազմը: Պատերազմ Սելևկյան պետության դեմ: Մակեդոնիայի և Հունաստանի նվաճումը:

Թեմա 8. Հանրապետությունից կայսրություն

Հանրապետական կարգի ճգնաժամը Հռոմում: Առաջին եռապետությունը: Երկրորդ եռապետությունը:

Գլուխ Գ. ՀԻՆ ՔԱՂԱՔԱԿՐԹՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՄՇԱԿՈՒԹԱՅԻՆ ՊԱՏՄՈՒԹՅՈՒՆԸ

Թեմա 9. Գիտությունը

Մաթեմատիկական և աստղագիտությունը: Փլիլոսոփայությունը և պատմագիտությունը:

Թեմա 10. Կրոն

Արևելքի կրոնական համակարգերը: Հունահռոմեական աշխարհի կրոնական համակարգը:

Թեմա 11. Արվեստը

Արևելյան երկրներ: Արևմտյան երկրներ:

Գլուխ Դ. ՀԻՆ ԱՇԽԱՐՀԻ ԱՎԱՐՏԸ

Թեմա 12. Հելլենիստական աշխարհը

Հունաստանի նվաճումը Մակեդոնիայի կալմից: Աքեմենյան տերության նվաճումը: Հելլենիստական պետությունները: Հելլենիզմ:

Թեմա 13. Հռոմեական կայսրությունը I-V դարերում

Օգոստոսի պլինցիպատը: Վաղ կայսրությունը: Ուշ կայսրությունը: Արևմտյան կայսրության անկումը:

ՄԻՋԻՆ ԴԱՐԵՐ

Գլուխ Ա. ԱՆՑՈՒՄ ՄԻՋՆԱԴԱՐՅԱՆ ՔԱՂԱՔԱԿՐԹՈՒԹՅԱՆ

Թեմա 14. Պետությունը վաղ միջնադարում

Թագավորական իշխանության կազմակերպումը: Ֆրանկական թագավորությունը: Մալիական դատաստանագիրքը: Կարլոս Մարտելի ռազմական բարեփոխումները:

Թեմա 15. Պայքար Արևմտահռոմեական կայսրության ժառանգության համար

Կարլոս Մեծի կայսրությունը: Վերլյենի դաշնագիրը: Սյբազան հռոմեական կայսրությունը:

Թեմա 16. Զրիստոնեական եկեղեցին վաղ միջնադարում

Զրիստոնեության տարածումը Արևմտյան Եվրոպայում: Պապականության առաջացումը: Հերետիկոսական շարժումները:

Թեմա 17. Վաղ միջնադարի եվրոպական մշակույթը

Կրթական համակարգը: Պատմագրությունը: Դրականությունը:

Թեմա 18. Բյուզանդիան V-VIII դարերում

Բյուզանդական քաղաքակրթության ձևավորումը: Կայսերական իշխանությունը: Զրիստոնեական եկեղեցու կազմակերպումը: Այաթաբյուզանդական հակամարտությունը:

Գլուխ Բ. ՔԱՂԱՔԱԿՐԹՈՒԹՅԱՆ ՎԵՐԵԼՔԸ ԵՎՐՈՊԱՅՈՒՄ

Թեմա 19. Խաչակրաց արշավանքները

Արշավանքների պատճառները: Առաջին և երկրորդ արշավանքները: Խաչակրաց երրորդ արշավանքը: Խաչակրաց հաջորդ արշավանքները: Խաչակրաց արշավանքների հետևանքները:

Թեմա 20. Սոցիալական միջավայրի վերակառուցումը դասական միջնադարում

Դյուրատնտեսությունը: Միջնադարյան քաղաքների առաջացումը: Արհեստը և առևտուրը:

Թեմա 21. Դասային միասնության առաջացումը

Ավատատիրական հասարակության դասերի ձևավորման ավարտը: Անգլիական խարկույսի արձանագրությունը: Դիսավար շտատները Ֆրանսիայում: Ազգային պետությունների ձևավորումը:

Թեմա 22. Դասական միջնադարի մշակույթը: Վաղ Վերածնունդը Իտալիայում

Կրթական համակարգը: Սքսլատիկա: Թովմա Աքվինացի: Վալ Վերա-
ծնունդը Իտալիայում:

Թեմա 23. Բյուզանդիան IX-XV դարերում

Մակեդոնական (Հայկական) վերածնունդը: Չարպոյ իսաչակյաց
արշավանքը և Բյուզանդիան: Բյուզանդական կայսրության անկումը:

Թեմա 24. Միջնադարյան քաղաքակրթությունը Ռուսիայում

Սոցիալական միջավայրի կազմակերպումը: Ավատատիպական պետութ-
յան առաջացումը: Ռուսական միասնական պետությունը:

Թեմա 25. Իսլամական քաղաքակրթությունը

Արաբական իսլամիֆայությունը: Իրանի իսլամացումը: Իսլամական
մշակույթը:

Թեմա 26. Քոչվորական քաղաքակրթությունները

Թյուրք-սելջուկները: Մոնղոլական տերությունը: Օսմանյան կայսրութ-
յունը:

Գլուխ Գ. ԵՎՐՈՊԱԿԱՆ ՔԱՂԱՔԱԿՐԹՈՒԹՅՈՒՆ ԵՎ ՆՈՐ
ԺԱՄԱՆԱԿՆԵՐԻ ՇԵՄԻՆ

Թեմա 27. Նոր ժամանակի շեմին

Աշխարհագրական մեծ հայտնագործությունները և դրանց հետևանքները:
Բացարձակ միապետությունը:

Թեմա 28. Նոր Եվրոպայի ծնունդը

Ռեֆորմացիան: Նյութականության հեղափոխությունը: Ելետնամյա
պատերազմը:

Թեմա 29. Արևմտյան Եվրոպայի մշակույթը XVI դ.-XVII դ. առաջին կեսին

Գլխականությունը: Արվեստը: Առաջին գլոտական հեղափոխությունը:

ՆՈՐ ԺԱՄԱՆԱԿՆԵՐ

Գլուխ Ա. ԱՐԴՅՈՒՆԱԲԵՐԱԿԱՆ ՔԱՂԱՔԱԿՐԹՈՒԹՅԱՆ ՉԵՎԱՎՈ-
ՐՈՒՄՆ ՈՒ ՉԱՐԳԱՑՈՒՄԸ ԵՎՐՈՊԱՅՈՒՄ ԵՎ ԱՄԵՐԻԿԱՅՈՒՄ (XVII
ԴԱՐ – XX ԴԱՐԻ ՍԿԻԶԲ)

**Թեմա 30. Ժողովրդավարության ձևավորման գործընթացը նոր
ժամանակներում**

Այդյունաբերական հասարակության ընդհանուր բնութագիրը:
Լուսավորական շարժումը՝ հասարակության այդպիսի անցման գաղափա-
րախոսություն: Մահմանադրական կարգի հաստատման միտումները և
գլխավոր այդյունքները:

Թեմա 31. Հասարակական-քաղաքական ուսմունքները և շարժումները

Ազատականությունը՝ լուսավորական շարժման շարունակություն:
Պահպանողականության առաջացումը և հասարակական նշանակությունը:
Ազգայնականությունը՝ ազգերի ազատագրման գաղափարախոսություն:
Արքատության վերացման ուսմունքները և հասարակական շարժումները:

Թեմա 32. Սահմանադրական կարգերի հաստատման Անգլիայի ուղին

Խորհրդարանական միապետության ստեղծումը XVII-XVIII դարերում: Մեծ Բրիտանիայի հասարակական-քաղաքական կյանքը: Սահմանադրական կարգի անյապնումը:

Թեմա 33. Սահմանադրական կարգերի հաստատման Ֆրանսիայի ուղին

Սահմանադրական կարգերի հաստատման սկիզբը: Երկարույ՝ հանրապետությունը: Երկարույ՝ կայսրության անկումը և Երկարույ՝ հանրապետության առաջացումը: Երկարույ՝ հանրապետության ժողովրդավարացման գործընթացը:

Թեմա 34. Գերմանիայի և Իտալիայի հասարակական-քաղաքական զարգացման առանձնահատկությունները:

Գերմանիայի և Իտալիայի քաղաքական մասնատվածության հարթահարումը: Գերմանական կայսրությունը՝ սահմանադրական միապետություն: Իտալական պետության և հասարակության արվիականացումը:

Թեմա 35. Ավստրո-Հունգարիան՝ առանձնահատուկ սահմանադրական կայսրություն

Բազմազգ տերության պատմական ուղին: Ավստրո-Հունգարիայի առաջացումը: Քաղաքական կյանքը:

Թեմա 36. Ռուսական քաղաքակրթության զարգացման ուղին

Ռուսաստանի արվիականացման սկիզբը: Ռուսական քաղաքակրթությունը XIX դարում: Քաղաքակրթական ճգնաժամը:

Թեմա 37. Արդյունաբերական հասարակության ձևավորման աներիկյան ուղին

Արդյունաբերական քաղաքակրթության ձևավորումը ԱՄՆ-ում: ԱՄՆ-ի հասարակական-քաղաքական կարգերի ժողովրդավարացումը:

Գլուխ Բ. ԱՐԵՎԵԼՔԻ ԱՎԱՆԴԱԿԱՆ ՀԱՍԱՐԱԿՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ

Թեմա 38. Օսմանյան կայսրությունը նոր ժամանակներում

Կայսրության դարձումը: Օսմանյան կայսրությունը բարենորոգումների շրջանում: Օսմանյան կայսրությունը սուլթան Աբդուլ Համիդ II-ի օրոք: Օսմանյան կայսրությունը երկտարաբերի իշխանության շրջանում:

Թեմա 39. Իրանը նոր ժամանակներում

Իրանը XVIII դարի վերջին և XIX դարի առաջին կեսին: Բաբիների շարժումը: Անգլո-ռուսական մրցակցությունն Իրանում: 1905-1911թթ. սահմանադրական շարժումը:

Գլուխ Գ. ՆՈՐ ԺԱՄԱՆԱԿՆԵՐԻ ՄԻՋԱԶԳԱՅԻՆ ՀԱՐԱԲԵՐՈՒ-
ԹՅՈՒՆՆԵՐԸ: ԱՌԱՋԻՆ ՀԱՄԱՇԽԱՐՀԱՅԻՆ ՊԱՏԵՐԱԶՄԸ

Թեմա 40. Նվաճողական պատերազմները XIX դարի վերջին և XX դարի սկզբին

Նայ դարերի պատերազմների բնույթը: Աշխարհի տարածքային քաժանման համար պատերազմները: Բալկանյան ժողովուրդների ազատագրական պատերազմները և Եվրասիան:

Թեմա 41. Առաջին աշխարհամարտի պատճառները և սկիզբը

Այլյունաբերական քաղաքակրթության ճգնաժամը: Առաջին աշխարհամարտի մասնակիցների նպատակները: Պատերազմի սկիզբը և ռազմական գործարարությունները 1914-1916 թթ.:

Թեմա 42. Ռուսաստանը և քաղաքակրթական պառակտումը 1917 թվականին

Տնտեսական և ռազմաքաղաքական ճգնաժամի խարացումը: Հեղափոխական մեծ ճգնաժամը Ռուսաստանում:

Թեմա 43. Առաջին աշխարհամարտի ավարտը և հանրագումարները

Խորհրդային Ռուսաստանը և Առաջին աշխարհամարտը: Քառյակ միության պարտությունը: Առաջին աշխարհամարտի հետևանքները:

Թեմա 44. Գեղարվեստական մշակույթը

XVII-XVIII դարերի գեղարվեստական մշակույթը: XIX դարի գեղարվեստական մշակույթի գլխավոր ուղղությունները: Գեղարվեստական մշակույթի ճգնաժամը:

ՆՈՐԱԳՈՒՅՆ ՇՐՋԱՆ

Գլուխ Ա. ԱՐԳՅՈՒՆԱԲԵՐԱԿԱՆ ՀԱՄԱՐԱԿՈՒԹՅԱՆ ՆՈՐ ՃԳՆԱԺԱՄԸ:
ԵՐԿՐՈՐԴ ՀԱՄԱՇԽԱՐՀԱՅԻՆ ՊԱՏԵՐԱԶՄԸ

Թեմա 45. Առաջին աշխարհամարտի արդյունքների ամփոփումը

Փարիզի խորհրդաժողովը: Վերսալ-վաշինգտոնյան համակարգը:

Թեմա 46. Ամբողջատիրական վարչակարգերը

Ամբողջատիրության էությունը: Ֆաշիստական վարչակարգը Իտալիայում: Նացիանալ-սոցիալիզմը Գերմանիայում:

Թեմա 47. Արևմտյան ժողովրդավարության երկրները

Ազատականություն: Մեծ Բրիտանիա: Ֆրանսիա: ԱՄՆ:

Թեմա 48. Չարագացած երկրների տնտեսությունը միջպատերազմյան շրջանում

Բարգավաճման ժամանակաշրջանը: Մեծ ճգնաժամը (1929-1933 թթ.): Ճգնաժամից րույս գալու ուղիները, «Նայ կույտը»:

Թեմա 49. Սոցիալիզմի խորհրդային տնտեսական մոդելը

Նայ տնտեսական քաղաքականությունը: Պլանային տնտեսությունը: Սոցիալիզմի կառուցման խորհրդային մոդելը:

Թեմա 50. Մերձավոր և Միջին Արևելքի երկրները XX դարի առաջին կեսին
Թուրքիա: Իրան:

Թեմա 51. Միջազգային հարաբերությունները Երկրորդ աշխարհամարտի նախօրյակին

Միջազգային հարաբերությունների ընդլսնույ միտումները: Խաղաղասիրական ձեռնարկումների ձախալումը: Վերսալ-վաշինգտոնյան համակարգի փլուզումը: Ազգերի վրգայի ձախալումը, ռազմատենչ խմբավայրման ձևավայրումը:

Թեմա 52. Երկրորդ համաշխարհային պատերազմը

Պատերազմի պատճառները: Աշխարհամարտի սկիզբը, փալերը: Խաղաղային Մյաթյան Հայրենական մեծ պատերազմը: Հակահիտլերյան խմբավայրման ստեղծումը: Այմատական բեկումը պատերազմում: Ազատագրամ գերմանական ֆաշիզմից: Աշխարհամարտի ավալուը: Պատերազմի հետևանքները և ալայունքները:

Գլուխ Բ. ԱՇԽԱՐՀԸ ՍԱՌԸ ՊԱՏԵՐԱԶՄԻ ԺԱՍԱՆԱԿԱՇՐՁԱՆՈՒՄ

Թեմա 53. Սառը պատերազմը

Ուժերի նույր դասավայրությունը: Սառը պատերազմի սկիզբը: Արևմտյան և Արևելյան խմբավայրումների ձևավայրումը

Թեմա 54. Արևմտյան աշխարհի երկրները. ԱՄՆ և Մեծ Բրիտանիա

ԱՄՆ: Մեծ Բրիտանիա:

Թեմա 55. Արևմտյան աշխարհի երկրները. Ֆրանսիա, Գերմանիա, Իտալիա

Ֆրանսիա: Գերմանիա: Իտալիա:

Թեմա 56. Միավորված ազգերի կազմակերպությունը՝ ՄԱԿ: Եվրոպայի միասնացման գործընթացը

ՄԱԿ-ի ստեղծումը: ՄԱԿ-ի կառույցը: Եվրոպայի միասնացումը:

Գլուխ Գ. ԲԱՂԱԲԱԿԱՆ ՆՈՐ ԻՐԱԴՐՈՒԹՅՈՒՆՆ ԱՇԽԱՐՀՈՒՄ

Թեմա 57. Նոր աշխարհակարգը

Հետսառըպատերազմյան նույր աշխարհակարգը: Այմատական փոփախությունների միջազգային հարաբերություններում: Սառը պատերազմի ավալուը և նույր ընկալումները:

Թեմա 58. ԽՍՀՄ-ի փլուզումն ու նորանկախ պետությունների առաջացումը

Վերակառուցման գործընթացը: ԽՍՀՄ-ի փլուզման գործընթացը: ԽՍՀՄ փլուզման հետևանքները: Համագործակցությունը հետխաղաղային տալածքում:

Թեմա 59. Ազգերի ինքնորոշման հիմնախնդիրն ու չճանաչված պետությունները

Ազգերի ինքնույաշման գաղափարի ծագումն ու գարգացումը: Ազգերի ինքնույաշման գաղափարը Երկրայի համաշխարհային պատերազմից հետո: Չճանաչված կամ ինքնահռչակ պետությունները:

Գլուխ Դ. ՄՇԱԿՈՒԹԱՅԻՆ ԶԱՐԳԱՑՄԱՆ ԳԼԽԱՎՈՐ ՄԻՏՈՒՄՆԵՐՆ ՈՒ ՆՎԱՃՈՒՄՆԵՐԸ

Թեմա 60. Մշակույթի զարգացման փուլերն ու միտումները

Մշակույթի զարգացման փուլերը: Հիմնական ուղղությունները: Չանգ-վաժային մշակույթը: Մշակույթի զարգացման միտումները XXI դարի սկզբին:

Թեմա 61. Գեղարվեստական մշակույթը

Գլխավորությունը: Արվեստը:

ՊԱՏԱՄԽԱՆՆԵՐԻ ՁԵՎԱԹՈՒՂԹԸ

2022թ. միասնական քննություն

Պատասխանների ձևաթուղթ
Համաշխարհային պատմություն

անձնական համար

ազգանուն

անուն

հայրանուն

1 3

Թեստ №

1

2

3

4

		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	
Պատասխանի համարը	1	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	1
	2	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	2
	3	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	3
	4	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	4

		21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40	
Պատասխանի համարը	1	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	1
	2	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	2
	3	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	3
	4	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	4

		41	42	43	44	45	46	47	48	49	50	51	52	53	54	55	56	57	58	59	60	
Պատասխանի համարը	1	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	1
	2	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	2
	3	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	3
	4	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	4

		61	62	63	64	65	66	67	68	69	70	71	72	73	74	75	76	77	78	79	80	
Պատասխանի համարը	1	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	1
	2	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	2
	3	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	3
	4	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	4

Միույն նշված պատասխանները փոխվում են		☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
	1	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
	2	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
	3	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Արտադրել է պալատիկապատկերչը

Շանթիվ եւ՛ք բնութիան կարգին:

ՈՒՇԱԴՐՈՒԹՅՈՒՆ

Դիմորդը կարող է թեստ-գրքույկի դատարկ մասերում սևագրություն կատարել: Թեստ-գրքույկը չի ստուգվում: Ստուգվում է միայն պատասխանների ձևաթուղթը, որի ճիշտ լրացումից է նաև կախված դիմորդի քննական միավորը:

ՀԱՆՁՆԱՐԱՐՎՈՂ ԳՐԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆ

1. Համաշխարհային պատմություն, 10-րդ դասարանի ընդհանուր և բնագիտամաթեմատիկական հասքեր, Ա. Քոսյան և ուրիշներ, Երևան, 2017:
2. Համաշխարհային պատմություն, 11-րդ դասարանի ընդհանուր և բնագիտամաթեմատիկական հասքեր, Ռ. Սաֆրաստյան, Ա. Նազարյան, Ա. Քոսյան, Վ. Ղլեյան, Վ. Պետրոսյան, Երևան, 2017:
3. Համաշխարհային պատմություն, 12-րդ դասարանի ընդհանուր և բնագիտամաթեմատիկական հասքեր, Վ. Պետրոսյան, Ա. Նազարյան, Ռ. Սաֆրաստյան, Երևան, 2018: